

6 Toplantı «Yaşlanmak»

Ders 2: YETİŞKİNLİK

María Merino,
PhD. Science Education
(Autism Burgos, Spain)
Antonios Vadolas
Yannis Brintzoulakis

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Yaşam evreleri

Ergenlik

İhtiyaçların değişmesi

Alınacak kararlar

**YETİŞKİNLİK
ANAHA TLAR**

ÖĞRENİM ÇIKTILARI

- OSB'li çocukların yetişkinliğe geçişini anlamak
- Yaşam geçişlerindeki zorlukların ve olumlu deneyimlerin farkında olmak.
- İlişkiler ve cinsellik ile ilgili konularda farkındalık
- Ebeveyn olarak otizmlili olmanın sorunları

Yaşam evreleri ve yetişkinliğe geçiş

Bebeklik – doğumdan 1 yaşına kadar
Erken Çocukluk – 1 ila 6 yıl
Geç Çocukluk – 6 ila 12 yıl

Ergenlik – 12 ila 18/20 yaş
Erken Yetişkinlik – 20 ila 40 yıl
Orta Yetişkinlik – 40 ila 65 yaş
Geç Yetişkinlik – 65 ve üstü

Benlik Bütünlüğüne
Karşı Umutsuzluk

Üretkenliğe karşı
Durgunluk

Yakınlığa Karşı
Yalıtılmışlık

Kimlik Kazanmaya
Karşı Rol Karmaşası

OSB'de Ergenlik

Her kişide ve her gelişimde çeşitlilik

Cinsel kimlikle ilgili zorluklar

OSB'de NT'den daha fazla transseksüellik ve uygun olmayan cinsellik yatkınlığı

Sosyal etkileşim ve öz algı zorlukları arasındaki ilişki

Duyguların ve dürtülerin ifadesi ve düzenlenmesi

Tacize açıklık

Bir muamma olarak flört etmek

Farklı öğrenme fırsatları

Vücut ve psikolojik değişiklikler hakkında reddedilme ve korku

Eğitim merkezlerinde OSB için spesifik olmayan cinsellik atölyeleri

İstismara açıklık

Ergenlik

Nedir?

Ergenlik, hormonların ürettiği fiziksel ve psikososyal değişiklikleri deneyimlenmesiyle yetişkin olmaya geçiş dönemidir. Genellikle kızlarda 8-13, erkeklerde 9-15 yaşları arasında görülür.

Bu web sayfasını inceleyebilirsiniz: <https://www.clickview.co.uk/free-teaching-resources/puberty/>

OSB gençlerinde meydana gelen değişiklikler?

Yalnızlık hissi

Gruba ait olma arzusu

Eleştiri ve alay konusuna duyarlılık

Güçlü sosyal değerler

Belirli ilgi alanlarındaki uzmanlar

Psikolojik değişiklikler gösterme riski

Davranış sorunları

Akademik ortamdaki zorluklar

Akranlarla ilişkilerde zorluklar

Ne beklenmelidir?

Artan izolasyon

Artan kaygı

Sosyal ve günlük yaşam becerilerinde artış (?Çevirmen notu tam karşılığı bu olsada anlaşılamadı)

Besleme sorunları

Ergenlik

Nasıl başa çıkılır?

Özel iletişim alanları açın

Özerklik fırsatlarını artırın

Çocuklaştırmayın, onların özel alanlarını tanıyın

Tüm bağlamlarda veya herhangi bir kişiyle uygun olmaksızın genellenebilecek davranışları önleyin:

Ağızdan öpmek.

Bağlamdan bağımsız olarak sürekli sarılmak.

Kıçına şaplak atmak.

Ebeveynlerle uyumak.

Sabah yatakta kendisini şımartmak.

Ebeveynlerle duş almak.

Biriyle konuşurken memelerine dokunmak ya da küçükken annelerinin memelerine dokunmak.

Ziyaretçiler varken bile evde çıplak olmak. Duyusal düzeyde, giysiler onları rahatsız eder.

El ele gezmek.

Ayrıca çocuk muamelesi yapmaktanda kaçınılması gerekir.

İhtiyaçlarda oluşan değişiklik: OSB'li bireylerin gelişiminde bazı olumlu değişiklikler

- Otizmlili her birey, OSB semptomlarının ve birlikte ortaya çıkan koşulların farklı başlangıcı, kombinasyonları, şiddeti ve kalıcılığı ile benzersiz bir yaşam deneyimine sahiptir.
- Otizm belirtilerinin azaltılması
- Genç yetişkinlerde tekrarlayan ve ritüelleşmiş davranışlar azalır
- Çift yönlülükte artış
- Davranış sorunları azalır

İhtiyaçlarda oluşan değişiklik: OSB'li bireylerin gelişiminde bazı zorluklar

Daha az eğitim fırsatı.

Daha fazla sosyal izolasyon, etkinliklere daha az davet, arkadaşlar tarafından daha az çağrı.

Günlük aktiviteler, eğitim aşamasında olduğundan daha düşük bir kaliteye sahiptir.

Kimliği olmayan OSB'li yetişkinler, kimlik sahibi olanlara göre günlük aktivitelerini daha az yapılandırmışlardır.

Daha az sosyal ve emek katılımı

Gelecekle ilgili belirsizlik.

Travma hikayeleri.

Eş zamanlı hastalıklar.

İç kimlik eksikliği.

Aşk, arkadaşlık ve aile ilişkileri ile ilgili zorluklar.

Alınacak kararlar

- 1- Güçlü yönlerle odaklanan OSB sorunları olan yetişkinleri kapsayabilecek programlara duyulan ihtiyaç.
- 2- Kronik durumlar göz önüne alındığında, OSB'li bireylerde genel popülasyona göre önemli ölçüde daha sık görülürler.
- 3- Sosyal ve sağlık alanı sistemi ile Otistik Örgütler arasındaki koordinasyona ihtiyaç.
- 4- Otistik bireyleri kendi ihtiyaçlarıyla ilgili karar alma süreçlerine dahil etmek gerekir

OSB'de daha sık görülen kronik durum örnekleri:

- *Bağışıklık koşulları,
- *mide-bağırsak rahatsızlıkları,
- *kalp-damar hastalığı,
- *motor problemleri,
- *uyku bozuklukları,
- *nöbetler,
- *obezite,
- *hipertansiyon,
- *şeker hastalığı,
- *Parkinson hastalığı,
- *Uzun süreli ilaçların yan etkileri.

ŞİMDİ SİZİN SİRANIZ!

BAKINIZ

Ergenlik ve aşırı duyarlılık.

HAYDİ KONUŞALIM

Yetişkinliğe geçişte nasıl yardımcı olunur?

ŞİMDİ SİZİN SİRANIZ!

BAKINIZ

Videoyu durdur

HADI KONUŞALIM

Çevre, stres ve dikkat ile aynı anda öğrenmeye nasıl öncülük edebilirler?

**NOW LET'S
THINK**

KAYNAKÇA

Marsack-Topolewski, C. N., & Graves, J. M. (2020). "I worry about his future!" Challenges to future planning for adult children with ASD. *Journal of Family Social Work*, 23(1), 71-85.

Loftin, R. (2021).

McDonnell, C. G., & DeLucia, E. A. (2021). Pregnancy and Parenthood Among Autistic Adults: Implications for Advancing Maternal Health and Parental Well-Being. *Autism in Adulthood*, 3(1), 100-115.

Simonoff, E., Kent, R., Stringer, D., Lord, C., Briskman, J., Lukito, S., & Baird, G. (2020). Trajectories in symptoms of autism and cognitive ability in autism from childhood to adult life: findings from a longitudinal epidemiological cohort. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 59(12), 1342-1352.

Sexual Offending and ASD. In *Handbook of Autism Spectrum Disorder and the Law* (pp. 257-267). Springer, Cham.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

TEŞEKKÜRLER!

María Merino Martínez

psicologia@autismoburgos.org

AUTISMO BURGOS

